

INFORMATION OM CONSORTUM KAPITALFÖRVALTNING AB

2017-12-01

VÅR VERKSAMHET OCH VÅRA TILLSTÅND

I mer än tjugo år har vi hjälpt ägarledda företag och privatpersoner att planlägga sitt företagande och sparande. Det handlar om finansiell planering och val av sparform. Vi hjälper dig med uppbyggnaden av en långsiktig placeringsstrategi för att uppnå just dina mål. Allt säkerställs genom våra processer som grundar sig i vår långa erfarenhet. "Rätt Placering" är vårt rådgivningskoncept som tar fasta på dina placeringsförutsättningar. Kontakta gärna oss på Consortium Kapitalförvaltning så berättar vi mer om vad vi kan hjälpa just dig med.

Namn: Consortium Kapitalförvaltning AB,
("CKAP")
Org. nr: 556113-4643
Adress: Sveavägen 166, 113 46 Stockholm
Telefon: 08-33 15 50
Hemsida: www.consortum.se

CKAP står under tillsyn av Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm, finansinspektionen@fi.se, www.fi.se, 08-787 80 00. CKAP har tillstånd att bedriva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Tillståndet omfattar följande verksamheter:

- mottagande och vidarebefordran av order i fråga om ett eller flera finansiella instrument,
- utförande av order avseende finansiella instrument på kunders uppdrag,
- portföljförvaltning avseende finansiella instrument, och
- investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument.

CKAP innehar sidotillstånd att förvara finansiella instrument för kunders räkning samt ta emot medel med redovisningsskyldighet.

CKAP har även tillstånd enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling att förmedla försäkringar i samtliga livförsäkringsklasser. Ytterligare information om CKAP och våra tillstånd finns att läsa på Finansinspektionens hemsida www.fi.se.

Bolagsverket är registreringsmyndighet för värdepappersbolag och försäkringsförmedlare. Bolagsverket, 851 81 Sundsvall, tel. 0771-670 670, fax: 060-129 840, e-post:

bolagsverket@bolagsverket.se

Distribution via anknutna ombud

CKAP distribuerar sina tjänster och produkter via det anknutna ombudet Consortium Sjuhärad AB. Det anknutna ombudet får på CKAP:s uppdrag

- marknadsföra CKAP:s tjänster

- ta emot och vidarebefordra order till CKAP
- tillhandahålla investeringsrådgivning

När det anknutna ombudet utför dessa tjänster till kunder måste ombudet informera kunden om följande:

- att ombudet företräder CKAP
- vilka befogenheter ombudet har, och
- att CKAP är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som ombudet i sin verksamhet uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakar kunden

Det anknutna ombudet är registrerat hos Bolagsverket i Sverige.

CKAP:s försäkringsförmedling

CKAP förmedlar försäkringar huvudsakligen för Nordnet Pensionsförsäkrings och SEB Life International Assurance Company.

Ansvarsförsäkring finns hos If skadeförsäkring AB (publ), 106 80 Stockholm, tel. 0771-56 00 00, e-post: kundservice@if.se. Försäkringen täcker skadeståndsskyldighet som CKAP kan ådra sig i samband med försäkringsförmedlingen. Om du drabbas av skada eller ekonomisk förlust som du anser att CKAP vållat och vill göra anspråk på skadestånd måste du underrätta CKAP om det inom skälig tid efter att du märkt eller borde ha märkt att en skada uppkommit. Den högsta ersättning som kan utgå ur försäkringen är EUR 1 250 618 per skada och för alla skador under ett år är högsta ersättning EUR 2 501 236.

CKAP har inga ägarintressen i något försäkringsbolag och inga försäkringsbolag äger någon andel av CKAP.

KUNDKATEGORISERING M.M.

Enligt lagen om värdepappersmarknaden ska alla kunder som handlar med värdepapper kategoriseras. Syftet med detta är att anpassa kundskyddet efter den enskilda kundens förutsättningar. Privatpersoner och mindre företag betraktas normalt som icke-professionella. Professionella kunder är större företag, kreditinstitut och andra finansiella institut med ett mindre behov av skydd. "Jämbördig motpart" har lägst skydd enligt lagen. Dessa kan t.ex. vara banker och myndigheter.

CKAP kategoriserar i princip samtliga sina kunder som icke-professionella, om inte annat avtalats med kunden.

Som kund i kategorin icke-professionell omfattas kunden av den högsta skyddsniån enligt lagen. Detta innebär att CKAP bl.a. kommer att lämna information om sina produkter och tjänster, riskerna med dessa samt kostnader och andra avgifter för handel. Vid investeringsrådgivning och portföljförvaltning kommer en lämplighetsbedömning att göras mot bakgrund av kundens erfarenhet och kunskap om tjänsten/produkten samt investeringsmål och finansiella ställning.

Kund har rätt att begära ändring av den kategorisering som CKAP gjort. Bytet av kategorisering är dock kringgärdat av särskilda regler. Kund som önskar byta kategorisering ska vända sig till CKAP med en skriftlig begäran. Om en icke professionell kund omkategoriseras till en professionell kund leder det till att kundskyddet minskar exempelvis genom att CKAP kan komma att begränsa sin information till kunden och vid tillhandahållande av investeringsrådgivning eller portföljförvaltning kan CKAP utgå från att kunden har tillräcklig kunskap och erfarenhet om de finansiella instrument och tjänster som CKAP erbjuder utan att kontrollera att så är fallet. Om en professionell kund begär att bli behandlad som icke professionell kommer dennes kundskydd att öka.

BOLAGETS RÅDGVNING M.M.

CKAP är skyldigt att vid tillhandahållande av investeringsrådgivning, portföljförvaltning och försäkringsförmedling rekommendera finansiella instrument, portföljförvaltning eller försäkringar som är lämpliga för kunden. För att CKAP ska kunna bedöma vilka produkter eller vilka tjänster som är lämpliga måste CKAP få tillräcklig information om kundens personliga och ekonomiska förhållanden. Dessutom behöver CKAP veta vilken erfarenhet och kunskap kunden har om de produkter och tjänster som CKAP erbjuder. Kunden ska upplysa CKAP om sin erfarenhet gällande tjänster, transaktioner och finansiella instrument. Även art, volym och frekvens för kundens tidigare transaktioner med finansiella instrument och under vilken tidsperiod transaktioner har utförts. Det är även viktigt att CKAP får reda på kundens mål med investeringen, vilken finansiell risk kunden är beredd att ta och kundens förmåga att bära förluster samt hur länge kunden önskar behålla sin investering.

Syftet med den information som CKAP inhämtar från kunden är att CKAP ska kunna tillvarata kundens intressen och ge de råd som passar kundens önskemål och behov. Det är därför viktigt att de uppgifter kunden lämnar till CKAP är korrekta och så fullständiga som möjligt. Kund är även skyldig att meddela eventuella förändringar gällande angivna förhållanden då det kan ha påverkan på investeringens lämplighet för kunden.

Rådgivning baserad på en allmän analys

CKAP tillhandahåller inte investeringsrådgivning på oberoende grund, CKAP:s investeringsrådgivning är baserad på en allmän analys av olika finansiella instrument producerade eller utgivna av andra företag. Inget av dessa företag är närstående till CKAP. Samma förhållanden råder för CKAP:s portföljförvaltning.

CKAP kommer regelbundet att bedöma lämpligheten av gjorda investeringar för alla kunder, detta görs minst en gång per år eller oftare beroende på kundens riskprofil och den typ av finansiella instrument som kunden innehar. Detta för att regelbundet säkerställa att gjorda investeringar fortfarande är lämpliga för kunden och för att säkerställa att CKAP agerar i kundens bästa intresse. CKAP tillhandahåller lämplighetsbedömningen via kundens inloggning i Consortum Online, e-post eller annat format önskat av kunden.

Rådgivarnas licensiering

CKAP är anslutet till SwedSec Licensiering AB samt Svenska Försäkringsförmedlarnas Förening, samtliga rådgivare och portföljförvaltare är vederbörligen Swedseclicensierade. Rådgivare som även förmedlar försäkringar är Insureseclicensierade.

Portföljförvaltning

CKAP tillhandahåller portföljförvaltning. Förvaltningen sköts av CKAP:s eget förvaltarteam. CKAP erbjuder fyra strategiportföljer: Defensiv, Balanserad, Medium, Offensiv; två absolutportföljer: Defensiv och Offensiv; samt tre aktieportföljer: Världen, Sverige och Aktieförvaltning. Det ger CKAP goda möjligheter till en flexibel portföljförvaltning. Alla förvaltningsportföljer har olika inriktning och risknivå vilket ger flexibilitet om en kund önskar byta risknivå. Investeringar i de åtta förstnämnda portföljerna sker i fondandelar och i den sistnämnda (Aktieförvaltning) i aktier och aktierelaterade instrument. De transaktioner som genomförs utgörs av köp och säljtransaktioner. CKAP kan även besluta att delta i emissioner, inlösen, återköp av aktier och liknande företagshändelser. Portföljerna innehåller inga derivat och blankning av aktier förekommer inte. Portföljerna värderas varje dag. Fonderna värderas till NAV-kurs och aktier till marknadsvärdet. CKAP använder sig av referensvärden som jämförelse mot portföljernas avkastning.

INTRESSEKONFLIKTER OCH INCITAMENT (TREDJEPARTSERSÄTTNINGAR)

Hantering av intressekonflikter

Med intressekonflikter avses intressekonflikter dels mellan CKAP och kunder, dels mellan olika kunder. Vidare kan avses intressekonflikter mellan olika verksamheter inom CKAP samt i förhållande till enskilda anställda. I CKAP:s riktlinjer för intressekonflikter beskrivs de potentiella intressekonflikter som har identifierats samt hur de ska hanteras och undvikas för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt. I riktlinjerna har CKAP framhållit att anställda vid sina kundkontakter ska sträva efter att undvika intressekonflikter vid genomförande av kundernas uppdrag och att kundernas intressen ska komma i första hand när det föreligger en potentiell intressekonflikt.

Viktiga områden inom vilka CKAP utfärdat interna regler för att hantera potentiella intressekonflikter är följande:

- anmälningsskyldighet för anställdas och deras närståendes egna värdepappersaffärer
- tystnadsplikt för anställda och konsulter vad gäller kundernas personliga och ekonomiska förhållanden
- etiska regler inklusive jäv, bisysslor och representation
- god rådgivningssed
- incitament/ersättningar
- orderutförande och annan orderhantering
- Skulle det uppstå en konkret intressekonflikt där kundens

intressen kan komma att påverkas negativt, utan att den intressekonflikten kan elimineras av CKAP, kommer CKAP att informera kunden innan en investeringstjänst, sidotjänst eller försäkringsförmedling genomförs. Därmed har kunden möjlighet att själv välja om tjänsten ska genomföras eller ej.

Kund får på begäran ytterligare information om CKAP:s riktlinjer om intressekonflikter.

Tredjepartsersättningar

CKAP distribuerar fonder som förvaltas av olika fondbolag och kan härvid, i förkommande fall, uppbära ersättning som en följd av eventuella distributionsavtal som träffats med dessa. Ersättningen är baserad på förvaltd volym av fondandelar i det aktuella fondbolagets fonder. Sådana ersättningar beräknas som en årlig ersättning i form av en procentsats på det förvaltda kapitalet och i vissa fall som en procentsats på fondens prestation. De fonder som CKAP placerar i omfattar fyra huvudsakliga tillgångsslag och för respektive tillgångsslag uppgår den ersättning som CKAP erhåller till följande procentsatser av placerad volym i respektive tillgångsslag och fond.

Likviditetsfonder	0,10 – 0,15 procent
Obligationsfonder	0,40 – 0,50 procent
Aktiefonder	0,50 – 1,25 procent
Alternativa fonder	0,50 – 0,75 procent
Prestationsersättning	33 % av aktuell fonds ersättning

Bolagets anställda tar även emot mindre icke monetära förmåner så som inbjudan till föreläsningar, seminarier, skriftligt material, representation, konferenser från samarbetsparter samt måltider i samband med dessa. Deltagande från CKAP görs då man bedömer att kvalitén på tjänsteutbudet och verksamheten kan höjas i förbehåll mot att det inte föreligger någon risk att det hindrar CKAP från att tillvarata kundernas intressen.

För tillgodohavande på klientmedelskonto löper ränta enligt den räntesats som kontoförande institut vid var tid tillämpar för tillgodohavanden på insättningskonto. Denna ränta tillfaller CKAP vid utbetalning från banken. Uppgifter om aktuell räntesats kan erhållas av CKAP.

CKAP:s hantering av ersättningar

När CKAP utför portföljförvaltning för kunders räkning återför CKAP all eventuell ersättning från fondbolag (tredje part) direkt till kunderna. Vid investeringsrådgivning samt vid tillhandahållande av depåttjänst kan kund själv välja om eventuell ersättning från fondbolagen ska återföras till kunden eller behållas av CKAP. Om kunden väljer avgiftsmodellen Return får kunden betala en högre avgift men erhålla eventuell ersättning från fondbolagen. Väljer kunden avgiftsmodellen Standard får kunden betala ett lägre arvode men eventuell ersättning från fondbolagen behålls av CKAP.

Kund som inte väljer någon eller några av CKAP:s förvaltningsportföljer kommer oberoende av vilket val denne

gjort att få ta del av samma support och service som ingår vid portföljförvaltning. Alla ersättningar från tredje part som tillkommer kunden redovisas till kund både före och efter gjorda investeringar. Investeringar som ger ersättningar som inte i förväg går att fastställa i kronor redovisas med räkneexempel samt hur ersättningen beräknas. CKAP erhåller inga up front- ersättningar.

För det fall kund önskar ytterligare information om ersättningar eller andra potentiella intressekonflikter kan kunden vända sig till CKAP.

AVGIFTER OCH KOSTNADER

CKAP tar ut förvaltnings- och depåavgifter samt transaktionsavgifter enligt vid var tid gällande prislista. Då kund skriver avtal med CKAP får kunden en grundlig genomgång av de avgifter som kunden ska betala till CKAP samt eventuella externa avgifter som kunden betalar till extern part. CKAP visar både visuellt samt med räkneexempel hur avgifter påverkar avkastningen på en investering. Alla kunder får löpande redovisning kvartalsvis, avseende alla avgifter och kostnader som kunden betalat under året. Avgifter och kostnader redovisas post för post och totalt.

LÄMNANDE AV ORDER

Kund kan lämna order om köp eller försäljning av fondandelar till CKAP via telefon eller vid personligt möte med en rådgivare. För att det ska vara möjligt för kund att lämna order vid telefon så spelas alla ingående och utgående samtal med CKAP in. Möjlighet finns även att lämna order via e-post eller telefax. Inspelade telefonsamtal och all elektronisk eller annan dokumentation avseende lämnad order sparas. CKAP:s riktlinjer för bästa möjliga resultat vid utförande av order tillhandahålls kunderna för godkännande. Kunds godkännande av riktlinjerna sker genom undertecknande av kundavtal med CKAP.

Utebliven passandebedömning

När kund, på eget initiativ och utan föregående rådgivning, lämnar order avseende fondandelar i värdepappersfonder, okomplicerade specialfonder eller aktier som är noterade på en börs eller MTF, kommer CKAP att vidarebefordra ordern till det fondbolag som förvaltar aktuell fond för utförande eller annan motpart utan att bedöma om den begärda investeringen passar kunden.

RAPPORTERING

När CKAP utfört en transaktion avseende fondandelar eller något annat finansiellt instrument tillhandahålls kunden en avräkningsnota med information om datum, kurs, antal andelar, pris m.m. Om kund önskar fler rapporter under året än kvartalsrapporter och årsbesked kan kunden kontakta sin rådgivare. Alla kunder kan även själva hämta hem rapporter från sin web-log in där kunden kan se sina depåer och alla innehav.

SKYDD AV KUNDERS TILLGÅNGAR

Kundens innehav av värdepapper, fondandelar och kontanta medel kan inte tas i anspråk vid en eventuell konkurs för CKAP

eller den depåhållare/institut där tillgångarna eventuellt finns registrerade i CKAP:s namn för kunders räkning (förvaltarregistrering). Kundernas fondandelar och andra värdepapper samt kontanta medel hålls avskilda från CKAP:s eller depåhållarens/institutets egna tillgångar. Om den bank där kundens kontanta medel finns insatta på klientmedelskonto går i konkurs inträder insättningsgarantin. Det maximala belopp som en kund kan få från insättningsgarantin uppgår till motsvarande i svenska kronor av 100 000 euro. Insättningsgarantin administreras av Riksgälden. Mer information om insättningsgarantin finns på www.riksdagen.se.

CKAP placerar sina kunders medel på ett klientmedelskonto hos svensk bank. Risken med att förvara alla kunders medel samlade på ett klientmedelskonto är låg då kundens faktiska medel redovisas i CKAP:s depåsystem samt att kunders medel alltid är avskilda från CKAP:s egna medel. Även om risken är låg är det av vikt att CKAP:s depåsystem, som innefattar viss manuell hantering, alltid visar korrekta siffror. För att motverka risken för fel sker avstämning av alla kunders likvida medel flera gånger varje dag.

CKAP:s värdepappersrörelse omfattas av lagen (1999:158) om investerarskydd och under de förutsättningar som anges i lagen kan kunder vara berättigade till ersättning av staten om CKAP går i konkurs. Den maximala ersättningen som en kund kan få från investerarskyddet uppgår till 250 000 kr. Investerarskyddet administreras av Riksgälden. Mer information om investerarskyddet finns på www.riksdagen.se.

CKAP:s BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER, M.M.

Personuppgifter behandlas av CKAP för administration och fullgörande av ingångna avtal samt för vidtagande av åtgärder som har begärts innan och efter avtal träffats. Behandling av uppgifter sker också för att CKAP ska kunna fullgöra sina förpliktelser enligt vid var tid gällande lag. Personuppgifterna kan vidare utgöra underlag för CKAP:s marknads- och kundanalyser, affärs- och metodutveckling samt statistik och riskhantering. CKAP kan också, om direktreklamspärr inte har begärts, komma att använda uppgifterna för marknadsföringsändamål.

I syfte att upprätthålla en god kundvård kan CKAP komma att komplettera personuppgifterna genom inhämtning från privata och offentliga register, t.ex. med hjälp av statens person- och adressregister, SPAR. Personuppgifter kan för angivna ändamål - med beaktande av reglerna om sekretess - ibland komma att lämnas ut till företag som CKAP:s samarbetar med. I vissa fall är CKAP:s också skyldig enligt lag att lämna uppgifter till myndigheter, t.ex. Finansinspektionen.

Om en kund önskar information om vilka personuppgifter som finns registrerade hos CKAP kan kunden kontakta sin rådgivare. En kund kan även anmäla att man inte vill ha direktreklam från CKAP.

SPRÅK

Det språk som används i avtal och annan dokumentation samt i kontakter mellan CKAP och kunden är svenska.

REKLAMATIONER OCH KLAGOMÅL

Om en kund är missnöjd med någon av CKAP:s tjänster, är det viktigt att kunden kontaktar sin rådgivare hos CKAP för att framföra sina synpunkter. På Bolagets hemsida finns även information om hur man anmäler ett klagomål. Vill kunden diskutera ärendet med oberoende part kan kunden kontakta Konsumenternas Vägledning om Bank och Försäkring, se www.bankforsakring.konsumenternas.se, eller den kommunala konsumentvägledningen.

Om kunden anser att ett klagomål inte resulterar i en tillfredsställande rättelse från CKAP:s sida, kan kund som är privatperson, vända sig till Allmänna reklamationsnämnden (ARN). För mer information se www.arn.se.

Kund (gäller både privatperson och juridisk person) kan även vända sig till allmän domstol för att få sin sak prövad.

INVESTERINGSSPARKONTO

Investeringsparkontot är en schablonbeskattad sparform för privatpersoner. Kund som har ett sådant konto kan handla med värdepapper och omlacera dessa utan att redovisa varje köp och försäljning i sin deklaration. Istället betalar kunden en schablonskatt som baseras på en förväntad genomsnittlig avkastning på de tillgångar som förvaras på kontot.

Att öppna ett investeringsparkonto hos CKAP är avgiftsfritt. Information om övriga avgifter som är förknippade med investeringsparkontot, t.ex. depåavgift och courtage, framgår av CKAP:s prislista.

Det finns vissa begränsningar när det gäller vilka typer av värdepapper som får förvaras på ett investeringsparkonto.

Ytterligare information om investeringsparkonto återfinns på CKAP:s hemsida.

EGENSKAPER OCH RISKER AVSEENDE FINANSIELLA INSTRUMENT

Inledning

Varje investering i aktier, obligationer, fondandelar, optioner och andra värdepapper är förenad med ekonomisk risk. Om du önskar investera i värdepapper bör du ha eller skaffa dig den erfarenhet och kunskap som krävs för att kunna bedöma de risker som uppkommer på grund av investeringen. Den information som lämnas i denna skrift syftar till att ge en allmän beskrivning av egenskaperna och riskerna hos de värdepapper som omfattas av CKAP verksamhet. Ytterligare information kan du också få från CKAP:s rådgivare. Som investerare i värdepapper bör du ha ett intresse för dina investeringar och kontinuerligt följa hur dessa utvecklas. Det är av särskild vikt att ta del av de villkor som gäller för handel med värdepapper och att förstå den information om genomförda investeringar i form av avräkningsnotor, värdebesked, m.m.

som CKAP lämnar till dig.

Tänk därför på

- att placeringar i värdepapper alltid innebär en ekonomisk risk och att de placeringar som du gör sker på din egen risk
- att kontrollera utgivarens/emittentens kreditvärdighet
- att informera dig om det finns en andrahandsmarknad och hur den fungerar
- att du måste sätta dig in i de villkor som gäller för handel med värdepapper och i förekommande fall information i prospekt, marknadsföringsmaterial samt övrig information om aktuellt värdepapper, dess egenskaper och risker
- att inse dina begränsningar och inte vid förfrågan uppge att du har kunskaper och erfarenheter som du saknar
- att det är viktigt att kontrollera avräkningsnota och annan rapportering avseende dina placeringar samt omgående reklamera fel eller fråga om du inte förstår redovisningen
- att det är viktigt att fortlöpande följa utvecklingen på dina innehav
- att du, på eget initiativ, måste vidta de åtgärder som krävs för att minska risken för förluster
- att en investering i värdepapper både kan stiga och sjunka i värde samt att du till och med kan förlora hela det insatta kapitalet
- att historisk avkastning inte är någon garanti för framtida avkastning
- att om du lånefinansierar en investering i värdepapper så ökar din ekonomiska risk avsevärt

Fonder och fondandelar

En fond är en "portfölj" av olika slags finansiella instrument, t.ex. aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som sparar i fonden, andelsägarna, och förvaltas av ett fondbolag. Det finns olika slags fonder med olika placeringsinriktning. Med placeringsinriktning menas vilken typ av finansiella instrument som fonden placerar i. Nedan redogörs i korthet för några av de vanligaste typerna av fonder. En *aktiefond* placerar allt eller huvudsakligen allt kapital som andelsägarna inbetalat i aktier. En av idéerna med en aktiefond är att den placerar i flera olika aktier och andra aktierelaterade finansiella instrument, vilket gör att den bolagsspecifika risken för andelsägaren minskar jämfört med risken för den aktieägare som placerar i endast en eller i ett fåtal aktier. Andelsägaren slipper vidare välja ut, köpa, sälja och bevaka

aktierna och annat förvaltningsarbete runt detta. *Blandfonder* med både aktier och räntebärande instrument förekommer också, liksom rena *räntefonder* där kapitalet placeras huvudsakligen i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden och förvaltningen sker efter analys av framtida räntetro. Det finns även till exempel *indexfonder* som inte förvaltas aktivt av någon förvaltare utan som istället placerar i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index. Principen för räntefonder är densamma som för aktiefonder. Placering sker i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden. En *fond-i-fond* är en fond som placerar i andra fonder. En *fond-i-fond* kan ses som ett alternativ till att själv välja att placera i flera olika fonder. Man kan därmed uppnå den riskspridning som en väl sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns *fond-i-fonder* med olika placeringsinriktningar och risknivå.

Fonder kan också delas in i *värdepappersfonder* (även kallade *UCITS-fonder*) och *specialfonder*. Samlingsnamnet för dessa är investeringsfonder och båda typerna regleras av den svenska lagen om investeringsfonder. Värdepappersfonder är de fonder som uppfyller det s.k. UCITS-direktivets krav på bland annat placeringsbestämmelser och riskspridning. Såväl svenska som utländska värdepappersfonder får säljas och marknadsföras fritt i samtliga EES-länder (som fått tillstånd i sitt hemland inom EES). Specialfonder (exempelvis hedgefonder, se nedan) är fonder som på något sätt avviker från reglerna i UCITS-direktivet och följer istället AIFM-direktivet. Dessa fonder avviker på något sätt från reglerna i UCITS-direktivet och det är därför särskilt viktigt för dig som kund att ta reda på vilka placeringsregler som en specialfond du avser att placera i kommer att iakttas. Avvikelserna framgår av fondens informationsbroschyr och faktablad. Specialfonder får inte marknadsföras och säljas fritt utanför Sverige. Andelsägarna får det antal andelar i fonden som motsvarar andelen insatt kapital i förhållande till fondens totala kapital. Andelarna kan köpas och lösas in genom värdepappersföretag som saluför fonden eller direkt hos fondbolaget. Vissa fonder kan ha förutbestämda tidpunkter då fonden är "öppen" för handel. Andelarnas aktuella värde beräknas regelbundet av fondbolaget och baseras på kursutvecklingen av de finansiella instrument som ingår i fonden. För de fonder som placerar i utländska finansiella instrument tillkommer även en valutarisk.

Risker och handel med fondandelar

Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen beträffande fonder.

Marknadsrisk risken som en finansiell tillgång utsätts för om marknadsläget ändras. Mäts vanligen genom betavärde. Låg risk har penningmarknaden där avkastningen varierar relativt lite. På aktiemarknaden är svängningarna högre. Olika geografiska marknader har olika risk.

Valutarisk Fonder som tar positioner i värdepapper som handlas på utländska marknader och noteras i andra valutor än basvalutan kan påverkas av förändringar i valutakurser.

Sektorrisk i aktiefonder som investerar i en specifik sektor, kan

det uppstå en variation i avkastningen som överstiger marknadens genomsnittliga volatilitet.

Risker i aktiefonder

Standardavvikelse är ett mått på fondens avvikelse från sin medelavkastning under en given tidsperiod. Hög standardavvikelse indikerar hög risk i fonden. *Betavärde* visar hur känslig en akties eller en fondportföljs avkastning är för förändringar i marknaden. Marknadsrisken är 1,0. En fond eller aktie som har ett betavärde på 1,0 kommer i genomsnitt att uppvisa samma avkastning som marknadsindex. Ett betavärde större än 1 innebär att fonden väntas röra sig mer än marknaden vid en given marknadsrörelse och ett betavärde under 1 innebär att fonden väntas röra sig mindre än marknaden vid en given marknadsrörelse.

Hedgefonder

En ytterligare typ av fond är *hedgefond*, hedge betyder skydd på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då sådana fonder ibland kan vara högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika hedgefonder. Det finns även hedgefonder med låg risk. Hedgefonder försöker ge en positiv avkastning oavsett om aktie- eller räntemarknaden går upp eller ner. En hedgefond har mycket större frihet i sina placeringsmöjligheter än traditionella fonder (värdepappersfonder). Placeringsinriktningen kan vara allt från aktier, valutor och räntebärande instrument till olika typer av derivat, blankning och arbitragestrategier (t ex en position i två motverkande instrument för att låsa in en vinst, exempelvis vid någon form av felpriissättning i marknaden).

Räntefonder

Duration är ett mått på risken i en räntefond och beräknar kassaflödets vägda genomsnittliga löptid med hänsyn tagen till utbetalda kupongräntor. Måttet talar om när fonden får tillbaka pengarna som är placerade i räntebärande papper. En högre duration innebär en högre risk. *Genomsnittlig löptid* är ett mått som anger den genomsnittliga räntebindningstiden i en räntefond. Ju längre genomsnittlig löptid, desto större risk.

Kursrisk är ett mått på fondens känslighet för ränteförändringar och anger hur mycket fondens förmögenhet påverkas när marknadsräntorna stiger eller sjunker.

Kreditrisk är ett mått på risken för att ett innehav i en räntefond hamnar i obestånd och inte kan uppfylla sina förpliktelser som låntagare/obligationsutfärdare.

Aktier

Varje aktie i ett aktiebolag representerar en andel av bolagets aktiekapital. Den som köper en aktie äger därmed en andel av bolaget. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligtvis utdelning på aktierna. Aktier ger också rösträtt på bolagsstämman.

Aktiekursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i

sin tur, åtminstone på sikt, styrs av bolagets framtidsutsikter. En aktie upp- eller nedvärderas främst grundat på investerarens analyser och bedömningar av bolagets möjligheter att göra framtida vinster. Den framtida utvecklingen i omvärlden av konjunktur, teknik, lagstiftning, konkurrens osv. avgör hur efterfrågan blir på bolagets produkter eller tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på bolagets aktier.

Det aktuella *ränteläget* spelar också en stor roll för prissättningen. Stiger marknadsräntorna ger räntebärande finansiella instrument, som samtidigt ges ut, bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som regelbundet handlas liksom på redan utelöpande räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i bolaget.

Omsättningen, dvs hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs köparna är beredda att betala (köpkurs) och den kurs säljarna begär (säljkurs). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god likviditet och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor har ofta en högre likviditet. Olika aktier kan under dagen eller under längre perioder uppvisa olika rörlighet (volatilitet) i kurserna dvs upp- och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

Det finns två typer av risker med aktier, bolagsrisk och marknadsrisk.

En enskild aktie kan gå dåligt på börsen, det kallas för *bolagsrisk*. Denna risk kan man hantera genom att äga flera aktier i olika bolag med olika storlek i olika branscher. Orsak till att en aktie går dåligt kan vara förändringar i bolagets ledning och organisation, produktstörningar m.m. vilket kan påverka bolaget negativt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försätta sig konkurs. Aktiekapitalet, dvs aktieägarnas insatta kapital, är det kapital som då först används för att betala bolagets skulder. Detta leder ofta till att aktierna i bolaget blir värdelösa.

Den andra typen av risk handlar om att hela aktiemarknaden kan utvecklas dåligt under en period. Det är det som kallas *marknadsrisk*.

RIKTLINJER FÖR BÄSTA MÖJLIGA RESULTAT

Inledning

CKAP har fastställt Riktlinjer för bästa möjliga resultat. Riktlinjerna beskriver de tillvägagångssätt som CKAP följer för att placera, utföra och vidarebefordra order i finansiella instrument för kunders räkning samt för att utföra portföljtransaktioner, dvs transaktion för en investeringsfonds räkning. Riktlinjerna omfattar samtliga kunder, oavsett kundkategori. CKAP vidtar alla rimliga åtgärder i enlighet med Riktlinjerna för att åstadkomma bästa möjliga resultat för sina kunder och för en

investeringsfond. Även om tillvägagångssätten, som beskrivs i Riktlinjerna, förväntas åstadkomma bästa möjliga resultat för kunderna, finns det dock inte någon garanti för att det under alla förhållanden går att åstadkomma detta för varje enskild transaktion. De tillvägagångssätt som beskrivs här utgör "Bästa möjliga utförande" enligt CKAP:s uppfattning. När en kund ber CKAP att ingå en transaktion med eller för kunden, samtycker kunden till att transaktionen utförs i enlighet med Riktlinjerna. Begrepp som används i Riktlinjerna har samma betydelse som definierats i EU:s finansiella regelverk.

CKAP är inte direktmedlem på någon reglerad marknad eller annan marknadsplats och utför alla transaktioner via tredje part. CKAP har noga kartlagt de aktörer hos vilka order placeras och anlitar enbart företag som själva står under tillsyn och har en skyldighet att iaktta regler för bästa möjliga resultat.

CKAP utför varje kunds order snabbt, effektivt och rättvist samt utför normalt jämförbara order i den tidsordning de togs emot, såvida inte exempelvis orderns egenskaper eller rådande marknadsförhållanden gör detta omöjligt eller strider mot kundens intressen.

Specifik instruktion

När en kund ger CKAP en specifik instruktion för hur hela eller delar av en order ska utföras, kommer ordern att utföras enligt den instruktionen. I det fall kunden lämnar specifika instruktioner kan CKAP därigenom komma att förhindras att följa de tillvägagångssätt som beskrivs i Riktlinjerna, som är avsedda att vanligen åstadkomma bästa möjliga resultat för kunden.

Utförande av order

CKAP utför endast order avseende fondandelar och vidarebefordran av order gällande aktier och aktierelaterade instrument. Fondhandeln sker hos aktuell fondförvaltare, om Bolaget har ett distributionsavtal med fondbolaget, i enlighet med tillämpliga fondbestämmelser. Gällande fonder som bolaget ej har avtal med samt aktiehandeln så sker den via Bolagets klientmedelsdepå hos Danske bank AB enligt gällande Custody-avtal.

Mottagande och vidarebefordran av order samt utförande av transaktioner i samband med portföljförvaltning

CKAP hanterar orderläggning vid portföljförvaltningstjänster och vidarebefordran av kunders order på ett sådant sätt som CKAP anser vara i kundens bästa intresse vid tillfället. CKAP bedömer noggrant varje annat företag som används för utförande av order och med vilket CKAP kommer att etablera samarbete. CKAP övervakar dagligen att all avveckling sker enligt bästa möjliga resultat, eventuell avvikelse dokumenteras och utreds.

Primärmarknadstransaktioner

CKAP kommer att utföra transaktioner i finansiella instrument på primärmarknaden genom att vidarebefordra kundens order till emittenten, eller emittentens ombud, i enlighet med kundens instruktioner och villkoren för den specifika

emissionen.

Den relativa vikt som tillmäts olika faktorer vid placering av order

När CKAP placerar eller vidarebefordrar order till tredje part tar CKAP hänsyn till följande faktorer:

- priset och tillhörande kostnader;
- snabbhet och sannolikhet av både utförande och avveckling;
- transaktionens storlek och typ samt dess påverkan på marknaden
- övrig hänsyn som CKAP anser är relevant vid placering av order.

När det gäller transaktioner beaktar CKAP investeringens mål, placeringsinriktning och riskprofil, transaktionens beskaffenhet (ex. block, volym etc.) samt utmärkande egenskaper för de finansiella instrument som transaktionen avser och, i förekommande fall, utmärkande egenskaper för de handelsplatser där transaktionen utförs.

I normalfallet kommer CKAP att tillmäta priset störst betydelse.

Sammanläggning och fördelning av portföljtransaktioner och order

CKAP utför transaktioner snabbt, effektivt och rättvist. CKAP kan lägga samman transaktioner vid placering av order om det är osannolikt att sammanläggningen generellt kommer att vara till nackdel för någon kund för vars räkning en transaktion genomförs och som ingår i den sammanlagda ordern. Sammanlagda order fördelas rättvist mellan kunderna.

En sammanlagd transaktion som utförs i sin helhet fördelas lika på det genomsnittliga priset, medan en sammanlagd transaktion som endast utförs delvis fördelas proportionellt på det genomsnittliga priset.

Förbehåll

Vid systemavbrott, systemstörningar eller exceptionella marknadsförhållanden kan CKAP utföra order på andra handelsplatser eller enligt andra överväganden än dem som anges i dessa riktlinjer.

Ändringar och uppdateringar

Ändringar och uppdateringar av denna information publiceras på CKAP:s hemsida, www.consortum.se under flik *Legala Dokument* och gäller från och med dagen efter publiceringen.

Önskar du ta del av Consortums årsredovisning så besök bolagsverkets hemsida www.bolagsverket.se eller kontakta CKAP.